

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea participării României la runda de suplimentare a fondurilor Asociației Internaționale pentru Dezvoltare - IDA20

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului de Finanțe, în urma aprobării Guvernului a memorandumului cu tema: ”acord privind inițierea negocierilor referitoare la contribuția României la runda de suplimentare a fondurilor Asociației Internaționale pentru Dezvoltare – IDA20”, respectiv a memorandumului cu tema: ”aprobarea raportului negocierilor privind participarea României la runda de suplimentare a fondurilor Asociației Internaționale pentru Dezvoltare – IDA20”.

2.2 Descrierea situației actuale

Asociația Internațională de Dezvoltare (IDA, Asociația) a fost înființată în anul 1960 ca parte a Grupului Băncii Mondiale cu scopul de a acorda finanțare pe baze preferențiale statelor celor mai sărace. IDA acordă granturi și împrumuturi concesionale celor mai sărace țări, 79 de state, cu o populație totală de 2,5 miliarde de persoane, fiind eligibile pentru finanțare. Finanțarea IDA se face prin intermediul granturilor sau împrumuturilor cu termeni financiari favorabili (cu maturități pe termen foarte lung, până la 40 ani; fără dobândă, perioadă de grație mare, până la 10 ani), garanțiilor parțiale de risc și scutirilor de datorie. Proiectele finanțate de către IDA se concentrează pe sectoare ca învățământul primar, servicii de sănătate de bază, apă potabilă și salubritate, protecția mediului, îmbunătățirea climatului de afaceri, infrastructură și reformele instituționale. Aceste proiecte deschid calea spre creștere economică, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea condițiilor de trai în cele mai sărace zone ale globului.

Din anul 1960, Asociația a finanțat proiecte de aproximativ 422 miliarde USD în investiții în 114 de state ale lumii. În calitate de instituție a Grupului Băncii Mondiale, IDA combină expertiza globală cu un accent exclusiv pe reducerea sărăciei și creșterea prosperității în cele mai sărace țări din lume. În prezent, IDA are 169 de membri, această calitate fiind condiționată de calitatea de membru al Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD). Țările membre IDA sunt grupate în „Partea I” sau „Partea II”, partea I cuprinde 26 de țări bogate, iar cei 143 de membri ai părții II fiind un amestec de țări cu venituri mari, medii și mici.

Sursele de finanțare pentru IDA constau, în principal, din contribuții noi ale membrilor donatori, prin suplimentări ale IDA o dată la fiecare trei ani (peste 70% din resursele IDA), rambursări din împrumuturile acordate și alte resurse interne și transferuri din venitul anual net al Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Corporației Financiare Internaționale. Ultima suplimentare (runda IDA19) a fost finalizată în anul 2019,

reprezentând un pachet de finanțare în valoare de 82 mld. dolari pentru țările IDA pentru perioada 2021-2023, reprezentând o creștere de 3% în termeni reali comparativ cu IDA18.

România a devenit membru al IDA în baza prevederilor Legii nr. 313/2013 privind aderarea României la Asociația Internațională pentru Dezvoltare din cadrul Băncii Mondiale și a Rezoluției IDA nr.232/2013 în cadrul Părții II în aprilie 2014. Participarea țării noastre la IDA a fost justificată prin necesitatea consolidării poziției României în cadrul Grupului Băncii Mondiale și totodată prin oportunitatea de a sprijini astfel acțiunile de asistență pentru dezvoltare asumate de România prin intermediul unei asistențe de tip multilateral derulată de o instituție cu o vastă experiență în acest domeniu. Conform art.3 din Legea nr. 313/2013, sumele aferente subscripțiilor voluntare suplimentare viitoare la capitalul Asociației se cuprind în bugetul Ministerului Finanțelor.

În vederea obținerii calității de membru al instituției, România a participat la capitalul Asociației prin achitarea subscripției inițiale (4.089.527 USD). De asemenea Ministerul Finanțelor a achitat prin intermediul unui bilet la ordin (4.080.030,63 lei) subscripția voluntară suplimentară la capitalul Asociației. Totodată au fost achitate prima și a doua tranșă (98.700 USD) din subscripțiile aferente Inițiativei Multilaterale de Reducere a Datoriilor (MDRI) - inițiativă a IDA pentru sprijinirea statelor membre aflate în imposibilitatea de a-și achita datoriile către Asociație. Astfel, valoarea totală a contribuțiilor României la IDA se ridică la acest moment la 5.452.451 USD.

2.3 Schimbări preconizate

În luna februarie 2021 statele donor și țările IDA au agreat devansarea cu un an a runde de suplimentare a fondurilor IDA – runda IDA20, pentru a răspunde astfel presiunii financiare în creștere în contextul crizei COVID-19 și tranziția către o dezvoltare verde, rezistentă și incluzivă

Astfel, în baza Rezoluției nr. 248 a Consiliului Guvernatorilor IDA din 21 martie 2022 a fost adoptată cea de a 20-a rundă de suplimentare a resurselor Asociației, aceasta vizând acordarea de sprijin financiar pentru 74 de state pentru intervalul iulie 2022 - iunie 2025.

Sub tema „Reconstruire mai bună după criză: către un viitor verde, rezilient și incluziv”, suplimentarea resurselor în cadrul runde IDA20 a fost influențată de progresul implementării IDA19, în contextul misiunii Băncii Mondiale și răspunsului la criza COVID-19. IDA20 va menține cele patru teme speciale din runda IDA19, respectiv schimbări climatice; fragilitate, conflict și violență; gen; locuri de muncă și transformare economică; și introduce capitalul uman ca a cincea temă specială. IDA20 va aprofunda, de asemenea, eforturile de redresare, concentrându-se pe patru aspecte transversale: pregătirea pentru crize; durabilitatea și transparența datoriilor; guvernanta și instituții; și tehnologie. Contextul în care va fi implementată runda IDA20 se anunță dificil: statele recipiente de asistență din partea IDA se confruntă cu scăderea veniturilor guvernamentale, creșterea nivelului datoriilor, riscuri în creștere privind fragilitatea social-economică, conflictele și instabilitatea, precum și diminuarea ratei de alfabetizare. Aproximativ o treime din țările IDA vor avea de suferit în situația unei probabile crize alimentare. O parte substanțială a fondurilor Asociației este destinată combaterii schimbărilor climatice, cu accent pe sprijinirea țărilor în adaptarea climatică și conservarea biodiversității.

De asemenea, instituția va consolida sprijinul acordat statelor pentru o mai bună pregătire în perspectiva unor crize viitoare, inclusiv pandemii, șocuri financiare și dezastre naturale.

IDA va putea să-și extindă sprijinul în contextul pandemic și al provocărilor din domeniul medical, ajutând 400 de milioane de oameni să primească resurse esențiale pentru sănătate și nutriție. Programul de plase de protecție socială al IDA va sprijini 375 de milioane de persoane de pe întregul mapamond.

IDA20 are angajamente de politici mai ambițioase, prin prioritizarea investițiilor în capitalul uman, acoperind aspecte precum educația, sănătatea și nutriția, vaccinurile, plasele de siguranță și sprijinul pentru persoanele cu dizabilități. IDA își va spori, de asemenea, eforturile în răspunsul la alte provocări majore de dezvoltare, cum ar fi inegalitatea de gen, crearea de locuri de muncă și situații de fragilitate, conflict și violență, inclusiv în Sahel, regiunea Lacului Ciad și Cornul Africii. Un accent permanent pe guvernare și instituții, sustenabilitatea datoriei și intervenții în sprijinirea infrastructurii digitale vor contribui la stimularea incluziunii economice și sociale în statele IDA.

După izbucnirea războiului din Ucraina, Grupul Băncii Mondiale (GBM) a răspuns rapid, anunțând un pachet de finanțare de 3 mld. USD pentru sprijinul Ucrainei. Pachetul a vizat furnizarea imediată de servicii publice pentru persoanele vulnerabile în acest context. Aproximativ o treime din această sumă provine din marja disponibilă de profit în bilanțul BIRD, o treime este susținută de donatori (prin intermediul garanțiilor, fondurilor fiduciare multi-donor (MTDF) și altor tipuri de finanțare paralelă) și o treime din finanțarea neconcesională pe termen scurt oferită de IDA în mod excepțional. Finanțarea suplimentară ulterioară a fondurilor fiduciare a crescut sprijinul GBM la aproximativ 4 mld. USD. Conducerea GBM continuă să exploreze garanții suplimentare din partea donatorilor bilaterali pentru a permite acordarea suplimentară de împrumuturi Ucrainei.

Urmare a memorandumurilor aprobate de Guvern legate de negocierile privind participarea României la runda de suplimentare a fondurilor Asociației Internaționale pentru Dezvoltare - IDA20, se are în vedere aprobarea unei subscripții din partea României la această rundă de suplimentare ținând cont de o serie de considerente, respectiv:

a. importanța creșterii vizibilității României, în calitate de stat donor, în cadrul GBM, în concordanță cu aspirațiile și statutul țării noastre de stat UE, care impune o poziționare activă a țării noastre în spațiul extra-european.

b. recunoașterea expertizei și capacității IDA, ca instituție parte a GBM, de a gestiona cu eficiență fondurile alocate în vederea sprijinirii eforturilor de dezvoltare ale țărilor beneficiare, reflectând totodată valoarea parteneriatului dintre România și GBM din ultimii 30 de ani.

c. oportunitatea onorării obligațiilor aferente Asistenței Oficiale pentru Dezvoltare (ODA) care ne revin ca stat membru al UE prin intermediul contribuției la o instituție multilaterală cu experiență și prestigiu recunoscut în domeniul dezvoltării internaționale. Participarea la procesele interne de alocare a resurselor IDA va constitui o oportunitate de creștere a expertizei naționale privind stabilirea obiectivelor de asistență pentru dezvoltare.

d. premisele unei poziționări mai bune a României în cadrul viitoarelor runde de negocieri privind realinierea reprezentării și creșterea drepturilor de vot ale țărilor membre în cadrul GBM, având în vedere că participarea la rundele de reconstituire a resurselor IDA vor avea o influență pozitivă asupra puterii de vot în cadrul Grupului Băncii Mondiale.

Conform discuțiilor preliminare, IDA a estimat la aprox. 59,4 mil. USD valoarea estimativă a contribuției potențiale a țării noastre, calculată raportat la nivelul GNI și la valoarea contribuțiilor donatorilor la anvelopa totală IDA20.

În cadrul negocierilor purtate, reprezentanții MF a transmis că în condițiile constrângerilor bugetare actuale și în linie cu valoarea contribuțiilor anterioare ale țării noastre la IDA, valoarea maximă a subscripției României se poate ridica la echivalentul 5 mil. USD.

Având în vedere statutul de donator incipient al României la rundele de reconstituire a resurselor Asociației, reprezentanții IDA au acceptat ca sumă minimă a subscripției la IDA20 valoarea de 5 mil. USD, această sumă fiind în linie și cu contribuții similare ale altor state europene similare României¹.

În vederea reducerii riscului de curs valutar aferent, IDA a fost de acord cu solicitarea ca plata efectivă să aibă loc în lei. Conform informațiilor transmise de IDA, pentru fiecare runda de reconstituire a resurselor Asociației, se stabilește un curs mediu de referință, rezultând în cazul unei plăți în lei o sumă de plată echivalentă de 20,6 mil. lei.

Plata sumei se va efectua prin virament și se va eșalona în trei tranșe anuale inegale, acest mod de achitare a subscripției conferind avantajul, pe lângă cel al diminuării efortului bugetar anual, al acordării unei bonificații de plată din partea IDA în valoare de 0,17 mil. lei. Astfel, valoarea totală a subscripției României ce va fi înregistrată de către IDA se va ridica la 20,76 mil. lei. În baza prevederilor Legii 313/2013, sumele aferente subscripției la IDA20 se vor cuprinde anual în bugetul Ministerului Finanțelor. Potrivit metodologiei UE, contribuțiile statelor membre la băncile multilaterale de dezvoltare, de tipul IDA, nu au impact asupra datoriei publice.

Din perspectiva influenței asupra puterii de vot în cadrul IDA, pe baza calculului preliminar al Băncii Mondiale, se estimează că prin această contribuție voluntară România va beneficia suplimentar de 285 de voturi, care îi vor crește puterea totală de vot la aproximativ de 0,34%.

Participarea cu această suma la IDA20 va reprezenta o contribuție semnificativă în direcția îndeplinirii țintei de alocare a 0,33% din VNB până în anul 2030 în domeniul asistenței pentru dezvoltare, conform angajamentelor asumate în anul 2015, la nivel ONU și UE.

2.4 Alte informații *)

Subscripția la IDA20 va fi formalizată prin semnarea de către Ministrul Finanțelor, în numele Guvernului, a instrumentului de angajament privind achitarea contribuției.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

¹ State precum Croația (3,33 mil USD) și Maroc (5 mil. USD) au anunțat că vor fi în premieră donori la rundele IDA. Alte state UE din regiune care participa la IDA20 sunt: Polonia (22,4 mil. USD), Cehia (18,05 mil. USD), Ungaria (20,63 mil. USD), Letonia (7,21 mil. USD), Lituania (7,22 mil. USD), Estonia (6,14 mil. USD), Slovacia (3,44 mil. USD).

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.9. Alte informații

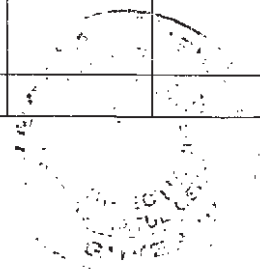
Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

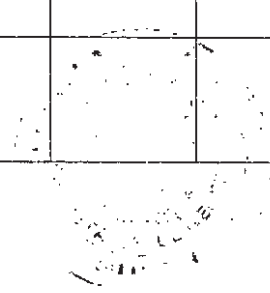
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 3 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din						

acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii						

cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliat e privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						
Sumele de plată aferente subscripției sunt asigurate din prevederile bugetare aprobate anual aferente Ministerului Finanțelor în condițiile legii.						
Secțiunea a 5-a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsur i normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ						
a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: Nu este cazul.						
b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: Nu este cazul.						
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)						
5.3.1. Măsur i normative necesare transunerii directivelor UE						
Proiectul de act normativ nu se referă la transpunerea de directive UE.						
5.3.2. Măsur i normative necesare aplicării actelor legislative UE						
Proiectul de act normativ nu se referă la transpunerea de directive UE.						
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						

5.6. Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Nu este cazul
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 22/2023.
6.6. Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ Au fost respectate procedurile prevăzute de <i>Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.</i>
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
7.3. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 8- a
Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Nu este cazul.
8.2. Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea participării României la runda de suplimentare a fondurilor Asociației Internaționale pentru Dezvoltare - IDA20, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

ROMANIA
PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ
ROMANIA

